

Forskerintervju:

Testangst gir dårlige resultater

Forfatter

Susanne Dietrichson
Journalist

Røykenes har undervist i medikamentregning på sykepleierutdanningen i mange år. Hun erfarer at presset på studentene har økt, noe som også har ført til sterkere testangst. I 2000 ble kravet om å avlegge feilfri prøve i medikamentregning innført i Rammeplanen for bachelor i sykepleie. Dette mener hun har forverret tilstandene for studentene.

Høy testangst

– Jeg ser at stadig flere studenter sitter og griner i klasserommet på grunn av testangst. Da er det noe som er galt, sier Røykenes.

I dag kommer halvparten av studentene rett fra videreutdanningen, mens resten er mellom 20 og 40 år.

– De yngre studentene har andre utfordringer enn de eldre, noe som gjør det krevende å undervise i medikamentregning på en måte som passer for alle.

For å imøtegå dette, startet Høgskolen Betanien opp med egen undervisning i medikamentregning for studenter med lav mestringsopplevelse i matematikk. Kari Røykenes disputerte nylig for sin doktoravhandling der hun blant annet beskriver denne intervensjonen og hvilke resultater den ga.

– Først måtte jeg finne ut om det faktisk var slik jeg antok, at mange slet med høy testangst, forteller hun.

Yngre reddest

Røykenes og kollegaer intervjuet 205 studenter ved to av landets høyskoler. Angsten var størst blant de yngste studentene, og særlig hos jentene. Ut fra resultatet av denne kartleggingen ble 18 studenter, av et kull på 60, invitert til å delta i undervisningsopplegget. Samtlige 18 hadde testangst og samtykket til å delta i undervisningsopplegget.

– Vi var opptatt av å etablere en vi-følelse hos studentene og tidlig i undervisningsopplegget fikk deltakerne i oppgave å skrive sin matematikkhistorie «Matten min og meg». Denne delte de så med hverandre noe som bidro til gruppetilhørighet og en opplevelse av ikke å være alene med sine utfordringer, forteller Røykenes.

I flere av historiene kom det frem at mange syntes matematikk var gøy på barneskolen og at det var et fag de mestret. Mange forteller at forholdet til faget endret seg på ungdomsskolen og videregående skole.

«High-stakes»-testing

Studentene tok en enkel matematikktest ved undervisningsstart. De fleste skåret dårlig på divisjon og en del også på omregning. Undervisningen foregikk en gang i uken, studentene jobbet i grupper og startet opp med enkel matematikk, men kunne raskt gå videre med å løse mer avanserte oppgaver.

– *Hva skilte undervisningen for studenter med testangst fra det vanlige opplegget?*

– På Betanien foregikk undervisning i medikamentregning i større grupper, gjerne i form av forelesning. For mange studenter var målet å bestå testen. Opplegget var basert på at studentene skulle få oppfølging i medikamentregning, blant annet gjennom praksisstudiene, noe som varierte, forteller Røykenes.

Hun er generelt kritisk til «high-stakes»-testing, som innebærer at videre studier baserer seg på at testen består feilfritt.

– En slik måte å teste kunnskap på gjør at studentene drives av en ytre motivasjon for å bestå testen i stedet for en indre motivasjon til å lære og forstå. Dette kan føre til dårligere praksis, påpeker Røykenes.

Tilfeldig resultat

Studentene pigger og løser masse oppgaver i forkant av prøven. Noen klarer det. Andre ikke. Det kan være litt tilfeldig.

– Man har gitt en identisk test til studentene to år etter medikamenttesten og da har resultatene vært begredelige. Jeg mener denne måten å teste studentene på er grunnleggende feil; man tester testangst og ikke reelle kunnskaper, sier Røykenes.

– *Men på hvilken måte kan slik testing slå dårlig ut i praksis?*

– Hvis man stoler på at det å bestå en slik test gjør at studenten behersker medikamentregning, kan det få fatale konsekvenser. Dette er en overflatisk form for læring, som ikke sier nok om studentenes dybdekunnskap, mener Røykenes.

– *Hva foreslår du i stedet?*

– Jeg har ikke noe endelig svar på det, men mener for eksempel at simulering kan være en god metode for å lære dette på en grundigere måte. I tillegg er det viktig at studentene møter ekspertise i praksis slik at de får god og grundig oppfølging i medikamentregning også der.

Matte teller

Røykenes synes vektleggingen av kunnskaper i medikamentregning for å unngå feilmedisinering er overdreven, og at andre faktorer får for lite oppmerksomhet.

– Forskning viser at lange vakter, underbemanning og at sykepleien blir forstyrret under administrering av medikamenter også spiller inn, sier hun.

– *Hva var dine hovedfunn?*

– Jeg fant at testen bidrar til høy testangst og at dårlig selvpoppfattelse i matte gir høyere testangst. I tillegg fant jeg at negative erfaringer i matematikkundervisningen fra ungdomsskolen og videregående også bidro til testangst.

– *Førte det alternative undervisningsopplegget til redusert testangst?*

– Ifølge skriftlige tilbakemeldinger fra studentene, førte intervensjonen til økt mestringsfølelse i matematikk og til en sterk fellesskapsfølelse i undervisningen, forteller Røykenes.

– Testangsten ble ikke lavere på slutten av semesteret enn i begynnelsen, men den ble heller ikke høyere selv om det nærmet seg tidspunktet for medikamenttesten.